

คำประกาศเกียรติคุณ
นางบัวซอน ถนอมบุญ
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-การขับซอ)

.....

นางบัวซอน ถนอมบุญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนบ้านต้นรุ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มการแสดงซอเมื่ออายุ ๑๓ ปี โดยได้รับการอบรมจากบรมครูขับซอผู้มีชื่อเสียง คือ แม่ครูคำปัน เภาใส และได้เริ่มประกวดในงานประจำปีของอำเภอใช้ชื่อในการแสดงว่า บัวซอน เมืองพร้าว ได้รับรางวัลที่ ๑ หลังจากนั้นพออายุ ๑๔ ปี จึงได้ออกรับงานขับซอด้วยตนเอง

นางบัวซอน ถนอมบุญ เป็นช่างซอหญิงที่ไม่เลือกคู่ซอชาย จึงมีความรู้ในการขับซอแตกฉานและมีปฏิภาณไหวพริบรอบด้านเป็นของตนเอง มีชื่อเสียงโด่งดังและเป็นที่รู้จักทั่วไป มีผลงานบันทึกแผ่นเสียงครั้งแรก เพลงน้ำตาเมียหลวง เมื่ออายุ ๑๘ ปี เป็นการขับซอแบบดั้งเดิม ไม่มีบท ซึ่งได้รับความนิยมชมชอบและโด่งดังมาก ต่อมา มีผลงานขับซอบันทึกอีกเป็นจำนวนมาก อาทิ บทขับซอเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช महाराज บทขับซอเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บทขับซอเรื่องศาสนาเหมือนมหาสมบัติ บทขับซอมหาเวสสันดร พระคุณแม่ ปอขี้ข้าวสังข์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีผลงานประพันธ์บทซอที่มีเนื้อหาสาระเป็นแก่นสารให้คุณประโยชน์แก่สังคมเป็นอย่างสูง มีรูปแบบร้อยกรองพื้นบ้านที่งดงามด้วยถ้อยคำสำนวนไพเราะกินใจ พร้อมทั้งให้ข้อคิดคติธรรมแก่ผู้ชม ตลอดทั้งยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการขับซอและจ้อยแบบดั้งเดิม ได้คิดค้นวิธีการขับซอให้คนรุ่นใหม่ได้รู้จักวิธีการฟังซอได้อย่างเข้าใจ ฟังง่าย เน้นคำซอที่มีสาระให้ข้อคิดคติธรรมคำสอน และสอดแทรกความบันเทิง สนุกสนาน ได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย สาขာภาษาและวัฒนธรรม (การขับซอ) เป็นผู้มีความดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม รางวัลการประกวดขับซอในงานต่าง ๆ นับได้ว่านางบัวซอน ถนอมบุญ เป็นศิลปินกวีพื้นบ้านล้านนาที่มีความคิดสร้างสรรค์ สืบทอดศิลปะการแสดงการขับซอ และวรรณกรรมล้านนา และยังเป็นผู้เกื้อหนุนสังคมด้วยการสอนนักเรียนและคนหนุ่มสาวที่สนใจเรียนขับซอด้วยความเต็มใจตลอดมา สมควรที่คนรุ่นหลังนำไปเป็นแบบอย่างต่อไป

นางบัวซอน ถนอมบุญ จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-การขับซอ) พุทธศักราช ๒๕๕๕

